
ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

СТАНОВИЩЕ

от професор, д.ф.н Сево Делчев Явашчев, преподавател в Университета по
библиотекознание и информационни технологии, София,

на дисертационния труд на майор инж. **Теодоси Николаев Михов**

на тема **„Усъвършенстване изграждането и развитието на
инфраструктурата на страната за отбрана“**,

представен за придобиване на образователната и научна степен **„доктор“**
по научна специалност **„Организация и управление на въоръжените сили“**

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Дисертацията на докторанта е на тема, която напоследък се налага като
все по-актуална на фона на уязвимостта на обектите от инфраструктурата на
отбраната – състоянието на ж.п. и шосейна мрежа, стопанисването на
язовирите, контрола върху военната продукция и пр., всички те свързани с
човешки жертви, но и показващи, че има сериозни пропуски в организацията и
управлението на системата от елементи на инфраструктурата на страната за
отбрана.

След промените в края на ХХ в. по-голямата част от обектите на военната
инфраструктура остават без необходимия контрол и стопанисване. Това в
голяма степен се отнася и до обектите с двойно предназначение – ж.п. и
шосейна мрежа, системата от електропроводи, комуникационната система,
газопроводи и пр. Тези проблеми до сега са стояли на вниманието на отделни
държавни институции и автори, но не са били обект на самостоятелно
изследване от научната мисъл.

С тази трудна задача се е заел майор-инж. Теодоси Михов в разработения от него дисертационен труд. Сложността на задачата се увеличава и от обстоятелството, че усъвършенстването и развитието на инфраструктурата на страната за отбрана трябва да се извършва в условия на финансов и материален недостиг не само за Министерството на отбраната, но и в национален мащаб. Към това трябва да се прибави и липсата на конкретна и съгласувана нормативна уредба по тези проблеми.

Възприетата структура на дисертационния труд напълно съответства на темата и е предпоставка за задълбоченото ѝ разработване. Формулираните обект и предмет на изследването са коректни, а изпълнението на заявената цел се гарантира от съответстващите ѝ научноизследователски задачи.

Възприетата от дисертанта методика на изследването е целесъобразна и надеждна. Целевата група за извършване на анкетата е правилно подбрана, включваща представители от различни институции и от различни възрастови групи.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Още в Глава Първа, с направения ретроспективен преглед и анализ на отбранителните съоръжения от древността до края на Студената война и тяхното предназначение и използване, докторантът показва не само много добро познаване на публикациите, в които се разглежда тази материя, но и обогатява досега съществуващите знания като интерпретира фактологичния материал от гледна точка на темата на дисертацията.

На базата на резултатите от анкетното проучване за пръв път се дефинира понятието *инфраструктура на страната за отбрана*, разграничавайки го от по-тясното понятие *инфраструктура на въоръжените сили*.

Направен е обективен и коректен анализ на състоянието на пътната инфраструктура и на ж.п. мрежа, на летищната инфраструктура, на речните и морските пристанища, което е позволило на докторанта да направи критични констатации и изводи, свързани с използването им в контекста на отбраната на страната.

По нов начин е разгледано и състоянието на държавната комуникационно-информационна система. Това е много целесъобразно, тъй като влиянието на информационните и телекомуникационните технологии все още не се възприемат достатъчно сериозно. Непрекъснато нарастващият обем от информация и възможностите на електронните средства за обработката ѝ, правят комуникационно-информационната система привлекателна за престъпни вмешателства. Бурното развитие на информационните технологии и глобалният характер на Интернет създават условия елементи на ИСО да са обект на престъпна дейност на криминални и терористични групи.

Лично от дисертанта е извършена мащабна издирвателска дейност на фактически материал и статистически данни относно ИСО (дължината на Републиканската пътна мрежа, ж.п. инфраструктура, мрежата от медицински заведения, системата за водоснабдяване на населението), които са анализирани от гледна точка на участието им в системата на ИСО.

Ново знание за широката аудитория, имаща отношение към ИСО е начинът, по който е разгледана инфраструктурата на въоръжените сили. Посочени са проблемите за бойното и мобилизационното развърщане на войските, които са следствие от редуцирането на армията и предислоцирането на поделенията ѝ, връщането на земеделската земя и горите на собствениците им, отпадането на наборната служба и пр.). Тези констатации имат и приложен характер и могат да се използват както от съответните структури в Министерството на отбраната, така и от държавните институции, имащи отношение към ИСО.

Принос в дисертационния труд е систематизирането на съществуващите проблеми, засягащи ИСО. Те са и в основата на направените целесъобразни предложения към съответните инстанции, които дисертантът прави в края на своето изследване.

Сериозен научно-приложен принос е и разработеният Модел за оценка на географските и инфраструктурни фактори, предназначен да се усъвършенства работата на Групата за стратегическо планиране и за подобрява качеството на процеса на вземане на управленски решения за отбрана на страната.

Дисертационният труд на майор Михов, с направените приложения към него, е подходящ и за учебно пособие при обучението на слушатели и студенти във Военната академия.

Нямам основание да се съмнявам, че посочените научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд и в публикациите по него са лично дело на докторанта.

3. Критични бележки

Дисертационният труд би имал още по-голямо теоретично и практико-приложно значение, ако в него се разгледа ролята и мястото на охраната и защитата на ИСО от гледна точка на усъвършенстването на нейното изграждане и развитие. Основните елементи на ИСО имат важна роля в отбранителната способност на страната. Затова нейната охрана и защита са важен аспект от националната сигурност и от икономическата и социалната стабилност на държавата.

Тази бележка има препоръчителен характер и не омаловажава приносите в дисертацията. Ако се възприеме за целесъобразна, тя може да намери отражение в едно бъдещо монографично издание на дисертационния труд, което препоръчвам.

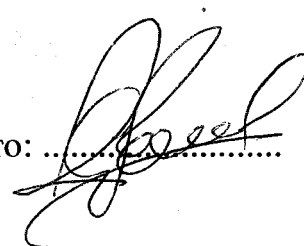
4. Заключение

Дисертационният труд на майор Михов напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на неговия Правилник за прилагане и на Правилника за развитие на академичния състав във Военна академия за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Авторефератът също отговаря на изискванията и обективно представя съдържанието на дисертационния труд.

5. Оценка на дисертационния труд

Посоченото в становището ми дава основание убедително да гласувам положително за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на майор-инженер Теодоси Николаев Михов

Член на журито:

25.04.2015 г.